

SÚDNA RADA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Marcela Kosová
predsedníčka
Súdnej rady
Slovenskej republiky

Bratislava, 20. januára 2025

Vážené dámy, vážení páni.

Dovoľte, aby som vám sprostredkovala reakciu Súdnej rady Slovenskej republiky /ďalej v texte aj „súdna rada“/ na niektoré informácie, ktoré odznali na konferencii organizovanej Medzinárodnou komisiou právnikov dňa 15. januára 2025 od pána Petra Čuroša, právnika VIA IURIS a na viaceré tvrdenia VIA IURIS namierené proti Súdnej rade Slovenskej republiky ako ústavnému orgánu sudcovskej legitimity.

V úvode pripomínam, že Súdna rada Slovenskej republiky na svojom zasadnutí dňa 14. januára 2025 prijala uznesenie ¹, ktorým reagovala na pripravovanú tému konferencie, keďže práve v dňoch 14. a 15. januára mala súdna rada verejné zasadnutie.

Súdna rada sa dôrazne ohradzuje voči niektorým tvrdeniam pána Čuroša, ktoré odznali v rámci jeho príspevku a s veľkým poľutovaním konštatuje, že tieto jeho vyjadrenia ako predstaviteľa mimovládnej organizácie pod názvom, ktorý znamená „Cesta práva“ dehonestujú a politizujú v európskom priestore nie len Súdnu radu Slovenskej republiky ako ústavný orgán sudcovskej legitimity, ale aj slovenských sudcov, ktorí si do súdnej rady zvolili deväť svojich zástupcov, čo je polovica členov súdnej rady.

Pán Čuroš vo svojom príspevku poukázal na nízke hodnotenie stavu právneho štátu, pričom identifikoval, že je tomu tak preto, lebo za posledné obdobie na Slovensku sa objavili okrem iného aj fenomény, ako politizácia inštitúcií a útoky na justíciu nie len zo strany vlády ale aj zvnútra samotnej justície. Vo svojom vyjadrení hovoril aj o reakcii súdnej rady a vlády na Správu EK o právnom štáte 2024 a povedal, že bola rovnaká/identická. Uviedol, že ako keby súdna rada

---

¹ <https://zasadnutia.sudnarada.sk/medzinarodna-komisia-pravnikov-nezavislost-sudnictva-a-strategicke-spory-v-eu/>

a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky spolupracovali/koordinovali sa a súdna rada stojí na strane vlády. Pán Čuroš konštatoval, že po nástupe novej vlády v roku 2023 vymenili všetkých zástupcov súdnej rady, ktorých nominuje vláda, parlament a prezident bez udania dôvodu. Tieto kroky pán Čuroš vníma, ako zákerný zásah do nezávislosti súdnej rady a nezávislosti justície.

V septembri 2024, po tom ako súdna rada prijala Stanovisko k Správe o právnom štáte 2024, VIA IURIS zverejnila na Facebooku koláž fotografií tvári predsedu vlády Slovenskej republiky Róberta Fica a predsedníčky Súdnej rady Slovenskej republiky Marcely Kosovej s nadpisom „Nájdite rozdiel“.² Stalo sa tak len štyri mesiace po atentáte na predsedu vlády Róberta Fica.

Pripomíname, že súdna rada prijala³ na svojom verejnom zasadnutí konanom dňa 14. septembra 2024 stanovisko, ktorým vecne a odborne reagovala na Správu o právnom štáte 2024. V Stanovisku súdnej rady sa nachádzajú odborné argumenty s odkazom na príslušnú právnu úpravu či rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. Súdna rada sa preto ohradzuje voči tvrdeniu zástupcu VIA IURIS, že je „na strane vlády“ ako aj voči tomu, že svoje stanoviská a kroky koordinuje s vládou Slovenskej republiky, resp. stojí po jej boku. V Stanovisku súdna rada kriticky poukazuje na tie časti Správy, v ktorých Európska komisia uvádza informácie v rozpore s kodifikovaným právom a s realitou. Môžete sa o tom presvedčiť z obsahu Stanoviska, ktoré sme zaslali aj vtedajšiemu európskemu komisárovi pre spravodlivosť Didierovi Reyndersovi. Zároveň sme pána komisára pozvali aj na verejné zasadnutie súdnej rady, čo sa však nepodarilo, keďže EK takmer tri týždne tvrdila, že pozvánka so Správou im neboli doručené. Ich postoj sa zmenil až po tom, keď predsedníčka súdnej rady verejne preukázala, že im to bolo bezprostredne doručené elektronicky aj poštou.

Súdna rada Slovenskej republiky je mimoriadne znepokojená, že predstaviteľ organizácie, a aj organizácia ako taká, ktorá má na svojej webovej stránke uvedené, že „Právo používame ako nástroj spravodlivosti. Prinášame systémové riešenia a presadzujeme, aby zákony platili pre všetkých rovnako“ nie len v slovenskom ale aj v európskom priestore komunikujú skutočnosti, ktoré nie sú pravdivé a zároveň sú bez akýchkoľvek podkladov. Predovšetkým sú však v rozpore so skutočnosťou, pričom preukázateľne aplikujú dvojaký meter podľa

---

² <https://www.facebook.com/viaiuris/posts/n%C3%A1jdite-rozdiel-%EF%B8%8Fs%C3%BAdna-rada-%C3%BAstavn%C3%BD-org%C3%A1n-sudcovskej-legitimity-dnes-hodnotila-s/936320775208889/>

³ <https://zasadnutia.sudnarada.sk/prerokovanie-spravy-o-pravnom-state-2024/>
<https://www.sudnarada.gov.sk/24612-sk/sprava-europskej-komisie-o-pravnom-state/>
<https://www.sudnarada.gov.sk/the-judicial-council-of-the-slovak-republic-reacts-to-the-report-on-the-rule-of-law-2024/>

toho, čo im politicky vyhovuje. Považujeme to za hrubý zásah do nezávislosti súdnej moci.

Dovoľujeme si uviesť niekoľko ďalších príkladov dehonestovania Súdnej rady Slovenskej republiky zo strany VIA IURIS či jej predstaviteľov:

1/ Súdna rada v apríli 2024 odvolala jej vtedajšieho predsedu Jána Mazáka. Okrem viacerých dôvodov to bolo aj preto, že nezákonnými lustráciami sudcov zasiahol do nezávislosti súdnej moci. VIA IURIS po jeho odvolaní na Facebooku napriek tomu nijako konanie Jána Mazáka nepodrobila kritike. Naopak, uviedla, že ⁴ „Za odvolanie Jána Mazáka hlasovali: Marcela Kosová, Ayše Pružinec Eren, Dana Jelinková Dudzíková, Peter Šamko, Peter Farkaš, Ľuboš Kunay, Marián Fečík, ako aj noví nominanti vlády Roberta Fica Magdaléna Hromcová, Martin Bezák a Ľudmila Joanidesová. Ďalší dvaja členovia súdnej rady hlasovali proti, štyria nehlasovali a samotný Ján Mazák v priebehu diskusie o tomto bode opustil rokovanie.“ Uviedla aj, že „Proces odvolávania predsedu súdnej rady bol nedôstojný a nemal nič spoločné so spravodlivou a kvalitnou diskusiou ústavného orgánu sudcovskej legitimacy. Ján Mazák nielenže nedostal adekvátne priestor na prípravu na obhajobu, ale pred samotným hlasovaním sa ho navrhovatelia neunúvali ani len vypočuť.“ Nič z toho však nie je pravda.

Proti odvolaniu Jána Mazáka nehlasoval žiaden člen súdnej rady ⁵, teda ani žiaden zástupca parlamentu zvolený v roku 2020 ani zástupca prezidentky Zuzany Čaputovej.

K difamačnému a osočujúcemu tvrdeniu VIA IURIS ohľadne procesu odvolávania Jána Mazáka z postu predsedu súdnej rady poukazujeme na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 255/2024-26 zo dňa 13. mája 2024, ktorým odmietol ústavnú sťažnosť Jána Mazáka. Tento sa domáhal vyslovenia porušenia základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v spojení so základnými právami na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“), ktorým bol odvolaný z funkcie jej predsedu. Uznesenie žiadal zrušiť a vec vrátiť súdnej rade na ďalšie konanie s tým, že mu bude priznané finančné zadosťučinenie 50 000 eur. Do rozhodnutia o ústavnej sťažnosti žiadal súdnej rade uložiť povinnosť zdržať sa vykonávania namietaného uznesenia a právomoci voliť predsedu súdnej rady, ktorá sa má uskutočniť na jej najbližšom zasadnutí 14. mája 2024.

Ústavný súd sa v rozhodnutí vyjadril aj k procesu odvolávania, keď uviedol: „Preto nemožno dospieť k záveru, že by si príprava na vyjadrenie sťažovateľa k návrhu členov súdnej rady vyžadovala dobu presahujúcu čas, ktorý uplynul medzi doručením návrhu sťažovateľovi a začatím zasadnutia súdnej rady, a to či už v pôvodne plánovanom termíne alebo členkou súdnej rady navrhnutom neskoršom dni. Nemožno totiž súhlasiť s tvrdením sťažovateľa, že navrhovatelia si krátkosť času ako možný procesný nedostatok uvedomili, a len preto mu navrhli lehotu do 23. apríla 2024. Zo zasadnutia súdnej rady je

---

⁴ <https://www.facebook.com/viaiuris/posts/súdna-rada-včera-odvolala-svojho-predsedu-jána-mazáka-návrh-siedmich-členov-a-čl/839223088251992/>

⁵ <https://zasadnutia.sudnarada.sk/156406-sk/4-zasadnutie-sudnej-rady-sr/>

zrejme, že šlo o konštruktívnu reakciu navrhovateľov na tvrdenia sťažovateľa v dôsledku nesprávneho pripodobňovania lehoty potrebnej na prípravu sťažovateľa s lehotami, ktoré sú formálne stanovené v rôznych justičných procesoch. Namiesto konštruktívnej odpovede však sťažovateľ na tento návrh reagoval tak, že nevie poskytnúť záruku, že si za tak krátku dobu pripraví vyjadrenie. To je však celkom v rozpore s jasnou právnou pozíciou, ktorú sťažovateľ formuluje v ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 23. apríla 2024, teda v deň, v ktorý sa podľa navrhovateľov mohlo uskutočniť zasadnutie súdnej rady k ich návrhu na odvolanie. Štyri či päť pracovných dní sťažovateľovi nestačilo na vyjadrenie pozície k návrhu na jeho odvolanie, no stačilo na podanie ústavnej sťažnosti. Z toho nemožno vyvodíť nič iné, ako to, že po podaní návrhu siedmich členov súdnej rady na odvolanie z funkcie predsedu súdnej rady sa sťažovateľ dobrovoľne rozhodol tak, že svoju argumentáciu nepredloží súdnej rade ako orgánu, ktorý o návrhu na jeho odvolanie má rozhodnúť, ale bude ju prezentovať touto ústavnou sťažnosťou. Komponenty justičných základných práv v procese rozhodovania o zotrvaní sťažovateľa vo verejnej funkcii predsedu súdnej rady sťažovateľ mohol realizovať na zasadnutí súdnej rady. Na zasadnutí súdnej rady mohol ku zverejnenému návrhu na jeho odvolanie verejne uviesť to, čo k tomuto návrhu uvádza v ústavnej sťažnosti. Tak by bolo dané zadosť požiadavkám verejnosti, prerokovania za prítomnosti sťažovateľa a jeho práva vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia. To, že k tomu nedošlo, nie je následkom rozhodnutí súdnej rady, ale následkom konania sťažovateľa.“

2/ V januári 2025 po zasadnutí súdnej rady, VIA IURIS v článku venovanom uzneseniu súdnej rady, ktorým súdna rada odmietla útoky na sudcov zo strany Štefana Harabina⁶ v podnadvise „Piata kolóna je horšia než útoky ministra?“ VIA IURIS manipuluje a zavádza verejnosť. Navodzuje dojem, že súdnej rade neprekážal útok ministra vnútra v novembri 2023 na konkrétneho sudcu, čím opäť navodzuje dojem, že súdna rada ide v súlade s vládou Róberta Fica. Pripomíname, že na zasadnutie súdnej rady, ktoré sa konalo 14. až 16. novembra 2023, členovia súdnej rady zvolení sudcami – Marcela Kosová, Ayše Pružinec Eren, Dana Jelinková Dudzíková a Peter Šamko, predložili bez meškania bod, ktorý sa týkal útokov na konkrétneho sudcu aj zo strany ministra vnútra. Predložené uznesenie nezískalo dostatočný počet hlasov, avšak zdôrazňujeme, že zaň zahlasovali členovia súdnej rady zvolení sudcami ako aj členovia súdnej rady vymenovaní /už novou/ vládou. Proti uzneseniu bol Ján Mazák, ktorý mal viaceré výhrady k ostatným útočiacim osobám na sudcov⁷.

---

⁶ <https://www.sudnarada.gov.sk/the-judicial-council-rejected-attacks-on-judges-of-the-regional-court-in-bratislava/>

⁷ <https://zasadnutia.sudnarada.sk/a-nepripustne-zasahy-politikov-a-advokatov-proti-konkretnym-sudcom-ako-reprezentantom-jednej-z-troch-moci-v-state/>

<https://zasadnutia.sudnarada.sk/data/att/14756.pdf>

3/ VIA IURIS vo svojom Facebookovom statuse tvrdí ⁸, že sudcovia mali označiť členky súdnej rady za piatu kolónu, nie je to však pravda. Takto sa vyjadril o zvolených zástupcoch sudcov v súdnej rade odvolaný predseda súdnej rady Ján Mazák, ktorý bol do súdnej rady zvolený v roku 2020 Národnou radou Slovenskej republiky a nikdy nebol do súdnej rady zvolený sudcami ⁹. VIA IURIS v tomto statuse dokonca údajne cituje z diskusie na zasadnutí súdnej rady a uvádza, že malo odznief: „Áno, kritizoval ho za rozhodovaciú činnosť, ale nepovedal, že je členom piatej kolóny (...) čo si (o troch členkách súdnej rady) dovolili povedať sudcovia,“ povedala v diskusii členka súdnej rady Ayše Pružinec Eren“. V diskusii v skutočnosti odznelo nasledovné: „Spomeňme si na vyjadrenie bývalého predsedu ústavného súdu a bývalého predsedu súdnej rady, ktorý sa vyjadril o nás troch, že sme predstaviteľky piatej kolóny“.

4/ VIA IURIS v decembri 2024 po zasadnutí súdnej rady zverejnila verejnú výzvu ¹⁰ pod názvom „Vyhlásenie právnikov: Aj kritika súdnych rozhodnutí je súčasťou slobody prejavu“ Ide o reakciu na bod, v rámci ktorého sa súdna rada zastala sudkyne, na ktorú zaútočil Denník N pre konkrétne rozhodnutie a spojil ju s fašizmom. ¹¹ Cieľom výzvy VIA IURIS je získať aspoň 1000 podpisov, čo sa do dňa písania tejto reakcie nepodarilo. Štvrtina doteraz získaných podpisov je pritom anonymných, pričom Denník N útočil na konkrétnu sudkyňu s uvedením jej plného mena. Podstatnou je však skutočnosť, že v prijatom uznesení súdnej rady je aj konštatovanie, že „Súdna rada Slovenskej republiky verejne vyzýva predovšetkým médiá k primeranej zdržanlivosti, v rámci ktorej je prípustná odborná a vecná kritika rozhodnutí súdov, ale v žiadnom prípade nie je prípustné také konanie, ktoré je spôsobilé ohrozovať osoby sudcov a ich blízkych“.

---

⁸ https://www.facebook.com/photo/?fbid=1021108693396763&set=a.501039412070363&locale=sk_SK

⁹ <https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1345-reakcia-na-vyjadrenia-jana-mazaka-o-desivom-mlcani-statocnych-sudcov-alebo-ke-d-sa-clen-piatej-kolony-tvari-ako-filip-rawlings>

¹⁰ https://www.mojapeticia.sk/campaign/vyhlasenie-pravnikov:-aj-kritika-sudnych-rozhodnuti-je-sucastou-slobody-prejavu/1df0e52e-0e45-46ca-b87f-b7ada9efacb1?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAR25J3TSDc-_SsWUO978p5K94iBj4HgwYoO7eqhe1BfvUF2VAj_ir9mL6rA_aem_fXJ6aeFf7jJgluHMbPOfQ

¹¹ <https://zasadnutia.sudnarada.sk/stanovisko-sudnej-rady-slovenskej-republiky-k-medialnym-utokom-na-sudkynu-vieru-hadrbulcovu/>

<https://www.sudnarada.gov.sk/stanovisko-sudnej-rady-slovenskej-republiky-k-medialnym-utokom-na-sudkynu/>

<https://www.sudnarada.gov.sk/the-statement-of-the-judicial-council-of-the-slovak-republic-on-media-attacks-against-the-judge/>

5/ Pán Čuroš označil ako zákerný zásah do nezávislosti súdnej rady to, že po voľbách v roku 2023 vláda, parlament v máji 2024 a po prezidentských voľbách v roku 2024 prezident odvolali svojich zástupcov v súdnej rade. Zamĺčal však v tejto súvislosti viaceré významných skutočností.

Nápad, ako zmeniť Ústavu SR v roku 2020 tak, aby mohli byť členovia súdnej rady kedykoľvek odvolaní, sa zrodil v hlave odvolaného predsedu súdnej rady Jána Mazáka ¹² mesiac pred tým, ako ho parlament v roku 2020 zvolil za člena súdnej rady. Nebolo to pritom prvý krát, čo boli odvolaní zástupcovia vlády, parlamentu či prezidenta v súdnej rade. Urobili tak v minulosti napríklad aj vláda Ivety Radičovej či bývalý prezident Andrej Kiska len týždeň po nástupe do funkcie prezidenta, čo vtedy VIA IURIS neoznačila za politizáciu justície.

Po parlamentných voľbách v roku 2020 Mária Kolíková, ešte skôr ako bola vymenovaná vládou a ona za ministerku spravodlivosti, zatelefonovala všetkým členom súdnej rady za vládu a parlament a oznámila im, že nemajú dôveru vlády. Vyzvala ich, aby sa vzdali členstva v súdnej rade a požiadala ich, aby sa ďalších zasadnutí súdnej rady už ani nezúčastnili ¹³. Krátko na to v expresnom legislatívnom konaní bola zmenená právna úprava tak, že mandát člena súdnej rady skončí na druhý deň po vzdaní sa funkcie a nie až o dva mesiace, ako to bolo pôvodne právne ukotvené. Vďaka tejto zmene nová vláda a parlament mohli už v apríli 2020 vymenovať a zvoliť nových členov súdnej rady. VIA IURIS aj vtedy mlčala. V novembri 2023 však vydala tlačovú správu ¹⁴, kde uvádza, že odvolanie členov súdnej rady je politizácia justície.

Ale predovšetkým pozabudol pán Čuroš uviesť dôležité upozornenie /disclaimer/, ktoré má zásadný vplyv v očiach verejnosti na posúdenie kritiky VIA IURIS na odvolanie členov súdnej rady, ktorú na rozdiel od minulosti prezentujú teraz. Jeden z odvolaných členov súdnej rady – Andrej Majerník je totiž dlhoročným členom Rady VIA IURIS. Zároveň zrejmé uniklo pri kritizovaní pozornosti VIA IURIS, že Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti všetkých odvolaných bývalých členov Súdnej rady SR, a to Jána Mazáka, Evy Mišíkovej, Kataríny Javorčíkovej a Ľudovíta Bradáča, ktorí tieto sťažnosti podali.¹⁵

---

¹² <https://www.postoj.sk/52911/ustavny-sud-brani-odvolaniu-clenov-sudnej-rady-v-rozpore-s-ustavou>

¹³ <https://www.sudnarada.gov.sk/clenstva-v-sudnej-rade-sa-vzdalo-pat-jej-clenov/>

¹⁴ <https://viaiuris.sk/aktuality/smer-sd-v-roku-2021-odvolanie-clenov-sudnej-rady-pred-uplynutim-funkcneho-obdobia-je-politizacia-justicie/>

¹⁵ <https://www.teraz.sk/slovensko/us-odmietol-staznosti-byvalych-cle/799404-clanok.html>

Pripomíname zároveň, že Ústavný súd Slovenskej republiky v rámci svojich oklieštených kompetencií v dôsledku zmeny ústavy v roku 2020 konštatoval ¹⁶, že považuje „za neodôvodnenú obavu založenú na tvrdení, že zvýraznením oprávnenia odvolávať členov súdnej rady kedykoľvek v priebehu ich funkčného obdobia ústavodarca zavádza neakceptovateľnú ingerenciu výkonnej i zákonodarnej moci do chodu nezávislej súdnej moci, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že polovicu členov súdnej rady tvorenú sudcami budú môcť odvolať z funkcie (napr. z dôvodu straty dôvery) len sudcovia, t.j. vplyv orgánov zákonodarnej a výkonnej moci sa napadnutým ustanovením druhej vety čl. 141a ods. 5 ústavy na fungovanie súdnej rady nijakým spôsobom nezvyšuje.“

Súdna rada v tejto súvislosti pripomína, že jediný spôsob ako to zmeniť, je zmena ústavy ústavnou väčšinou v parlamente tak, aby nemohli byť členovia súdnej rady kedykoľvek odvolaní. Nikým, ani tými politikmi, s ktorými je VIA IURIS spriaznená. V tomto svojom postoji je však súdna rada na rozdiel od VIA IURIS konzistentná.

Vážené dámy, vážení páni. Veríme, že tieto informácie jasne preukazujú, že Súdna rada Slovenskej republiky je ústavný orgán sudcovskej legitimacy bez akéhokoľvek napojenia na politikov či politiku, a že opačné a hlavne nepravdivé informácie, ktoré odzneli aj na Konferencii v januári 2025, majú za úlohu jediné, a to neakceptovateľne útočiť bez relevantných podkladov na súdnu radu a vytvárať neprijateľný dojem vo verejnom priestore na Slovensku ako aj v priestore európskom, o akomsi kolaborovaní súdnej rady s výkonnou mocou, a to aj útokmi ad hominem. Súdna rada Slovenskej republiky má jasné ukotvenie v rámci trojdelenia moci, je súčasťou moci súdnej a nepripustí, aby sa osobami či inštitúciami pretláčal do verejnosti falošný naratív o opaku.

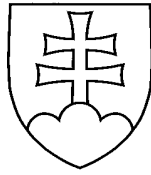
Dovoľujeme si poznamenať, že o týchto skutočnostiach budeme informovať aj Európsku sieť súdnych rád /ENCJ/, ktorej je Súdna rada Slovenskej republiky členom.

V Bratislave, 20. januára 2025

---

¹⁶ Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z predbežného prerokovania PL. ÚS 12/2022, bod 66 – 67

SÚDNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

28/2025

UZNESENIE SÚDNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 14. januára 2025

k medzinárodnej konferencii s názvom
Nezávislosť súdnictva a Strategické spory v EÚ,

Súdna rada Slovenskej republiky

A. s c h v a ľ u j e

stanovisko, ktoré tvorí prílohu tohto uznesenia;

B. u k l a d á

predsedníčke Súdnej rady Slovenskej republiky predložiť stanovisko, ktoré tvorí prílohu tohto uznesenia Medzinárodnej komisii právnikov ako aj prezidentke Európskej siete súdnych rád.

Overovateľ: Peter Farkaš

Marcela Kosová, v. r.
p r e d s e d n í ě k a
Súdnej rady Slovenskej republiky

Príloha k uzneseniu Súdnej rady Slovenskej republiky č. 28/2025

I. Vnútroštátne prostriedky ochrany nezávislosti súdnej moci

Ochranu proti zásahom do nezávislosti súdnej moci a do nezávislosti sudcov na vnútroštátnej úrovni v Slovenskej republike zabezpečujú efektívne a funkčné nástroje a mechanizmy, na ktoré bude v ďalšom texte v stručnosti poukávané.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) rozhodol o návrhu skupiny 32 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade v návrhu označených ustanovení ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej aj „justičná novela ústavy“), a zákona č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva (ďalej aj „zákon o reforme súdnictva“) s označenými ustanoveniami ústavy, Medzinárodného paktu a občianskych a politických právach, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd **nálezom PL. ÚS 12/2022-244 zo dňa 20.12.2023 tak**, že článok VIII zákona č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva, ktorým bol zmenený a doplnený zákon č. 385/2000 Z. z. sudcov a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v časti bodu 49, ktorým bol doplnený § 93 tohto zákona o nový odsek 3, **nie je** v súlade s čl. 1 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Zákonnou úpravou prijatou v procese tzv. „reformy súdnictva“ bola sudcom obmedzené obdobie priznania nároku na príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému, a to z pôvodnej doby jedného roka na obdobie 60 dní.

V náleze sp. zn. PL. ÚS 12/05 z 28. novembra 2007 Ústavný súd SR vyslovil, že „*Pod nezávislosťou sudcov v širšom slova zmysle je... treba chápať aj ich materiálnu nezávislosť*“ a v nadväznosti na to zdôraznil, že „*určité zásahy vrátane zásahov do platových pomerov sudcov sa môžu dotknúť ústavného princípu nezávislosti sudcov, ale až vtedy, keď dosiahnu určitý kvantitatívny rozmer, v danom prípade až vtedy, ak citeľným spôsobom ohrozia inak štandardnú životnú úroveň sudcov primeranú ich ročnému príjmu*“. V judikatúre ústavného súdu sa dlho viedla polemika o tom, či právo sudcov na dôstojné a primerané hmotné zabezpečenie zodpovedajúce ich právnomu postaveniu je v slovenskom právnom poriadku garantované **len na zákonnej, alebo aj ústavnej úrovni. Túto polemiku zrozumiteľným spôsobom uzavrel ústavný súd v náleze vydanom v konaní vedenom pod sp. zn. PL. ÚS 27/2015**, v ktorom explicitne uviedol, že skutočnosť, že Ústava Slovenskej republiky (na rozdiel od ústav niektorých iných štátov) neobsahuje ustanovenie, ktoré výslovne upravuje (garantuje) platové pomery sudcov, resp. zásadu neznížiteľnosti ich plátov, vonkoncom neznamená, že v jej obsahu ústavné limity pre úpravu plátov sudcov nie sú (implicitne) „prítomné“. Možno ich totiž celkom zjavne vyvodiť z ústavných princípov a iných ústavou chránených hodnôt [napr. princíp del'by moci, ktorého integrálnou súčasťou je aj princíp rovnováhy moci, už spomínaná zásada (princíp) nezávislosti sudcov a súdov, princíp proporcionality zásahov do platových pomerov sudcov a iných ústavných činiteľov atď.

Ústavný súd SR v náleze **PL. ÚS 12/2022-244** konštatoval, že zákonodarca v posudzovanej veci svoj reštrikčný zásah do hmotného zabezpečenia sudcov **nijako neodôvodnil, pričom**

zjavne nerešpektoval doterajšie východiská relevantnej judikatúry ústavného súdu (najmä podmienenosť reštrikčných zásahov do hmotného zabezpečenia sudcov nepriaznivou ekonomickou situáciou štátu, ako aj ich dočasnosť), **a preto sú v ňom podľa názoru ústavného súdu prítomné aj prvky svojvôle**, čo zakladá dostatok dôvodov na to, aby ústavný súd vyslovil, že napadnuté ustanovenie nie je z ústavného hľadiska akceptovateľné, **a to z dôvodu jeho nezlučiteľnosti** s princípmi vyvoditeľnými z čl. 1 ods. 1 ústavy, ako **aj s princípmi súdnej a sudcovskej nezávislosti**, ktoré sú deklarované v čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy.

Súdna rada Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) ako ústavný orgán sudcovskej legitimity plniac svoje ústavné a zákonné kompetencie vydala viacero uznesení reagujúc na pokusy o zásah do nezávislosti súdnej moci alebo na podnety týkajúce sa uvedenej témy.

Ako príklad možno uviesť uznesenie č. 498/2024 z 10.12.2024, ktorým súdna rada ako ústavný orgán sudcovskej legitimity dôrazne odmietla mediálne útoky voči osobe sudkyne Viery Hadrbulcovej, ako aj voči ktorémukoľvek sudcovi pre jeho rozhodovaciu činnosť. Každý útok na konkrétneho sudcu ako predstaviteľa jednej z troch mocí v štáte je útokom na celú justíciu a veľmi nebezpečným javom, spôsobilým vážne ohroziť nezávislosť justície a zároveň môže byť priamym ohrozením života sudcov a ich rodín. Súdna rada Slovenskej republiky verejne vyzvala predovšetkým médiá k primeranej zdržanlivosti, v rámci ktorej je prípustná odborná a vecná kritika rozhodnutí súdov, ale v žiadnom prípade nie je prípustné také konanie, ktoré je spôsobilé ohrozovať osoby sudcov a ich blízkych.

Uznesením č. 354/2024 zo dňa 15.10.2024 sa súdna rada vyjadrila k oprávneniu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky kontrolovať informačný systém, ktorý má na Najvyššom súde Slovenskej republiky zabezpečovať náhodné pridelovanie vecí jednotlivým senátom alebo sudcom.

Uznesením č. 103/2024 zo dňa 16. apríla 2024 súdna rada odvolala z funkcie predsedu súdnej rady Jána Mazáka pre opakované porušenie jeho povinností a neoprávnené vyhľadávanie informácií o predstaviteľoch súdnej moci.

Uznesením č. 136/2024 z 17. apríla 2024 súdna rada:

- dôrazne apelovala na predstaviteľov výkonnej a zákonodarnej moci a iných verejných činiteľov, aby vo svojich vyjadreniach k súdnym rozhodnutiam a sudcom rešpektovali nezávislosť súdnictva ako jedného z pilierov právneho štátu, nevťahovali súdnictvo do politického boja a tým neznižovali dôveru verejnosti v súdnictvo,
- považoval za neakceptovateľné politicky účelové verejné výzvy predstaviteľov výkonnej a zákonodarnej moci na disciplinárne alebo trestné stíhanie sudcov, resp. súvisiace vyjadrenia porušujúce princíp prezumpcie neviny vo vzťahu k disciplinárnemu alebo trestnoprávnemu konaniu, resp. postihu sudcov,
- plne rešpektovala právo na kritiku súdnych rozhodnutí i sudcov; táto kritika však musí byť odborná, vecná, v medziach elementárnej slušnosti a nesmie mať podobu zastrašovania, nátlaku, alebo inej formy ovplyvňovania rozhodovacej činnosti sudcov,

- jednoznačne odsúdila osobné útoky na sudcov pre ich rozhodovaciu činnosť ako aj realizáciu ich slobody prejavu vo verejnom priestore a aktivity súvisiace s členstvom vo vnútroštátnych ako aj medzinárodných sudcovských organizáciách a ich kriminalizáciu za realizáciu práv združovania a slobody prejavu a v kontexte justície ako celku analogicky aj obdobné útoky na Ústavný súd Slovenskej republiky a jeho sudcov ako i generálneho prokurátora Slovenskej republiky.

Uznesením č. 36/2023 zo dňa 14.2.2023 súdna rada reagovala na zásah Národnej kriminálnej agentúry na Okresnom súde Bratislava III, keď o.i. konštatovala, že postup sudcov a predsedu Okresného súdu Bratislava III, ktorým odmietli vydať vyšetrovací spis a jeho utajovanú prílohu na základe výzvy na vydanie veci orgánu činného v trestnom konaní, pričom neboli zbavení mlčanlivosti ani povinnosti zachovávať utajované skutočnosti v tajnosti, bol plne v súlade so zákonom.

Uznesením č. 122/2023 z 18. apríla 2023 sa súdna rada dôrazne ohradila voči ponižujúcim vyjadreniam na adresu sudcu Branislava Harabina, ktoré znižujú profesionálnu integritu nielen tohto konkrétneho sudcu, pretože sú v príkrom rozpore s princípmi právneho štátu a relevantným spôsobom zasahujú do nezávislého postavenia sudcov, sudkýň a súdov Slovenskej republiky.

Súdna rada ako orgán podieľajúci sa na príprave a pripomienkovaní legislatívy aj výkonom uvedenej právomoci plní funkciu ochrany proti zásahom do nezávislosti súdnej moci.

Súdna rada je súčasťou Európskej siete súdnych rád, ktorej úlohou je o.i. aj monitorovanie a detekcia zásahov do nezávislosti súdnej moci v členských štátoch.

Disciplinárne súdnictvo zohráva dôležitú úlohu v zabraňovaní pokusov o zásah do nezávislosti predstaviteľov súdnej moci (napr. pred šikanóznymi návrhmi podanými ministrom spravodlivosti SR prípadne iným oprávneným subjektom). V Slovenskej republike o disciplinárnych návrhoch podaných proti sudcom konajú a rozhodujú disciplinárne senáty Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, a to na základe osobitného právneho predpisu upravujúceho tento typ konaní [zákon č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok)].

Sudcovská samospráva (sudcovská rada), predseda súdu v rámci zákonných kompetencií napr. vo veci vybavovania podnetov na disciplinárne stíhanie sudcov, prípadne iného druhu podnetov, zohrávajú tiež dôležitú úlohu pri ochrane nezávislosti súdnej moci a jej predstaviteľov.

Stavovské organizácie sudcov – Združenie sudcov Slovenska formou vyhlásení, komunikácie a spolupráce s relevantnými subjektami, aktívnej účasti v legislatívnom procese, ako aj etablovaním v štruktúrach Európskej asociácie sudcov a Medzinárodnej asociácie sudcov, sa spolupodieľa na plnení funkcie ochrany nezávislosti justície.

Medzi hrozby, ktorým čelia slovenskí sudcovia od r. 2020, patria verejné útoky na sudcov za výkon ich rozhodovacej činnosti zo strany verejných činiteľov, právnych zástupcov a iných osôb zainteresovaných na výsledku konkrétneho súdneho konania, politikov, ako aj niektorých médií a mediálne aktívnych organizácií. Tieto verejné útoky mimo hraníc vecnej konštruktívnej kritiky súdnych rozhodnutí nepredstavujú len zásah do povesti konkrétneho sudcu a súdu, ale častokrát deformujú právne povedomie verejnosti nepravdivým vykresľovaním fungovania súdnictva a procesných inštitútov, ako aj dezinterpretáciou právneho poriadku.

V Stanovisku č. 1(2001) Poradnej rady európskych sudcov (CCJE) o štandardoch týkajúcich sa nezávislosti justície a nepreložitelnosti sudcov sa uvádza, že „Problém spočíva v určení, čo je neprimeraný vplyv, a v stanovení vhodnej rovnováhy medzi napr. potrebou chrániť súdny proces pred jeho narušením a tlakmi vyvíjanými či už zo strany tlače, politiky alebo iných a záujmom na otvorenej diskusii vo veciach verejného záujmu v rámci spoločnosti a v slobodnej tlači. Sudcovia musia akceptovať, že sú verejnými činiteľmi.“ CCJE uviedlo, že nie je potrebná zmena existujúceho princípu, no sudcovia z rozličných štátov by mali ťažiť zo vzájomných diskusií a výmeny informácií o konkrétnych prípadoch.

V Slovenskej republike nie je zachovaná rovnováha medzi potrebou chrániť súdne konanie na jednej strane a slobodou tlače a otvorenou diskusiou vo veciach verejného záujmu na strane druhej, ako to vyplýva aj z vyššie uvedených uznesení súdnej rady.

II. Úloha inštitúcií EÚ pri presadzovaní nezávislosti súdnictva

Európska komisia vydáva o stave právneho štátu správu, a to na podklade ňou zaobstaraných informácií ako aj vykonaných konzultácií v jednotlivých členských štátoch. Vo vzťahu k Slovenskej republike by bolo vhodné, aby **Európska komisia na kvalitatívne dôslednejšej úrovni vyhodnocovala informácie týkajúce sa justície**. Táto potreba vyvstala z reakcie súdnej rady na Správu o právnom štáte za rok 2024 schválenej uznesením č. 324/2024 zo dňa 19.9.2024, keď konštatovala, že **správa je neobjektívna a neodráža skutočný stav právneho štátu na Slovensku**. Správa ignoruje stanovisko členov súdnej rady zo dňa 6.2.2024 poskytnuté v rámci konzultácie s Európskou komisiou, týkajúce sa potreby zmeny trestnej politiky štátu, zrušenia Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ustanovenia § 363 a nasl. Trestného poriadku, nezávislosti členov súdnej rady, problémov súvisiacich s novou súdnou mapou; nezohľadňuje rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky týkajúce sa tém, ktoré boli predmetom konzultácie; nesprávne interpretuje novú právnu úpravu ustanovení týkajúcich sa trestného činu ohýbania práva; viaže v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky boj proti korupcii na existenciu Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a na obmedzenie oprávnenia generálneho prokurátora rušiť právoplatné rozhodnutia v prípravnom konaní; nereflektuje na alarmujúci stav výkonu súdnictva po zmene súdnej mapy; neobsahuje dôvody odvolania predsedu súdnej rady z funkcie predsedu a pravdivé dôvody odstúpenia predsedu Špecializovaného trestného súdu. Súdna rada prijala stanovisko, ktoré tvorí prílohu uvedeného uznesenia a je zverejnené na webovom sídle súdnej rady¹.

---

¹ https://www.sudnarada.gov.sk/data/files/2153_stanovisko-sr-sr-k-spra%CC%81ve-o-pravnom-state-2024.pdf

Uvedené stanovisko súdnej rady po jeho preklade do anglického jazyka bolo zaslané a doručené Európskej komisii spolu s pozvánkou na zasadnutie súdnej rady. Žiaden zástupca Európskej komisie sa nedostavil (a to ani na opakované pozvanie) na zasadnutie súdnej rady. Uvedená situáciu spolu so skutočnosťou, že Stále zastúpenie Európskej komisie na Slovensku zrušilo diskusiu o Správe o právnom štáte za rok 2024, **vyvolalo potrebu posilnenia procesu spätnej väzby na vypracovanú správu o právnom štáte a potrebu zavedenia inštitútu korekcie správy zo strany EU komisie, vrátane transparentnosti, zodpovednosti za zapracovanie reakcie na správu o právnom štáte, a to v rámci aktívnej vzájomnej komunikácie.**

Významnú úlohu spomedzi inštitúcií EU zohráva Súdny dvor Európskej únie, ktorý má v konaní o položených prejudiciálnych otázkach kompetenciu vyjadriť sa k súladnosti zásahov do fungovania právneho štátu a nezávislosti súdnej moci vykonaných vnútroštátnou právnou úpravou s právom EU.

Súdna rada upozorňuje na to, že vnútroštátna právna úprava a súdna moc nedelí súdne spory na strategické a nestrategické.